

ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЕКТОРИ, КОИТО СА НЕРАЗЛОЖИМИ ОТНОСНО НЯКОИ КОНУСИ

от Я. Тагамлицки

1. Нека S_n е съвокупността от всичките вектори $a = (a_0, a_1, \dots, a_n)$ в едно Евклидово пространство с $n+1$ измерения, които удовлетворяват неравенствата

$$a_0 a_0 + a_1 a_1 + a_2 a_2 + \dots + a_n a_n \geq 0$$

всеки път, когато

$$a_0 + a_1 t + a_2 t^2 + \dots + a_n t^n \geq 0$$

при $t \geq 0$. Ние в бъдеще ще наричаме съвокупността S_n конус, тъй като при $a \in S_n$ и $\lambda \geq 0$ винаги имаме $\lambda a \in S_n$.

Нека $a \in S_n$. Ние ще казваме, че векторът a е неразложим (или прост) относно конуса S_n , когато той е различен от нула и не може да се разлижи на сума от два неколинеарни помежду си принадлежащи на S_n вектори¹. Първата задача, която ние си поставяме в тази работа е да намерим всичките неразложими вектори относно конуса S_n . При това ние няма да се ползуваме от известното интегрално представяне² на векторите от S_n . По такъв начин ние ще получим ново доказателство на теоремата на Стилтъйс за моментите.

Нека

$$a = (a_0, a_1, a_2, \dots, a_n)$$

е произволен вектор от S_n . Ние ще намериме $n+2$ числа

$$b_0, b_1, b_2, \dots, b_n, b_{n+1}$$

по такъв начин, че да имаме

$$(1) \quad a_k = b_k + b_{k+1}, \quad k=0, 1, \dots, n$$

$$(2) \quad (b_0, b_1, \dots, b_n) \in S_n$$

$$(3) \quad (b_1, b_2, \dots, b_{n+1}) \in S_n.$$

За тази цел нека отбележим първо, че от (1) имаме

¹ Вж. Я. Тагамлицки. Върху геометрията на конусите в Хилбертовите пространства. Годишник на Софийския Университет. Том XLVII, чет 2, стр. 85—107.

² Вж. М. Г. Крейн. Идеи П. Л. Чебышева и А. А. Маркова в теории предельных величин интегралов и их дальнейшее развитие. Успехи математических наук. Т. VI, выпуск 4 (44), 1951, стр. 88.

$$(4) \quad b_{k+1} = a_k - a_{k-1} + \dots + (-1)^k a_0 + (-1)^{k+1} b_0$$

при $k=0, 1, 2, \dots, n$. Ние ще изберем b_0 по такъв начин, че да имаме винаги

$$(5) \quad a_0 b_0 + a_1 b_1 + \dots + a_n b_n + a_{n+1} b_{n+1} \geq 0$$

стига да имаме $\sum_{v=0}^{n+1} a_v t^v \geq 0$ при $t \geq 0$. В такъв случай ще бъде изпълнено както условието (2) (за да се убедим в това, достатъчно е да вземем $a_{n+1}=0$), така и условието (3) (за целта е достатъчно да изберем $a_0=0$). Колкото се отнася до условието (1), достатъчно е да отбележим, че то следва от равенствата (4).

Очевидно, ние можем да напишем неравенството (5) във вида

$$(6) \quad \sum_{v=1}^{n+1} a_v (a_{v-1} - a_{v-2} + \dots + (-1)^{v-1} a_0) + b_0 \sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v a_v \geq 0.$$

Ако

$$\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v a_v = 0$$

то неравенството (6) е изпълнено при всички стойности на b_0 , тъй като при $t \geq 0$ имаме

$$\begin{aligned} \sum_{v=1}^{n+1} a_v (t^{v-1} - t^{v-2} + \dots + (-1)^v) &= \sum_{v=0}^{n+1} a_v \frac{t^v - (-1)^v}{t+1} = \\ &= \frac{\sum_{v=0}^{n+1} a_v t^v}{t+1} - \frac{1}{t+1} \sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v a_v = \frac{1}{t+1} \sum_{v=0}^{n+1} a_v t^v \geq 0 \end{aligned}$$

и, следователно,

$$\sum_{v=1}^{n+1} a_v (a_{v-1} - a_{v-2} + \dots + (-1)^{v-1} a_0) \geq 0.$$

Остава да се разгледа случаят, когато $\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v a_v \neq 0$.

Нека

$$(7) \quad \sum_{v=0}^{n+1} \lambda_v t^v \geq 0 \text{ при } t \geq 0 \text{ и } \sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \lambda_v > 0$$

$$(8) \quad \sum_{v=0}^{n+1} \mu_v t^v \geq 0 \text{ при } t \geq 0 \text{ и } \sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \mu_v < 0.$$

Не е трудно да се покаже, че двете условия (7) и (8) са наистина осъществими. Така, например, (7) е изпълнено при

$$\lambda_0 > 1, \lambda_1 = 1, \lambda_2 = \lambda_3 = \dots = \lambda_{n+1} = 0$$

а (8) е изпълнено при

$$0 < \mu_0 < 1, \mu_1 = 1, \mu_2 = \mu_3 = \dots = \mu_{n+1} = 0.$$

Очевидно условието (6) ще бъде изпълнено, ако

$$(9) \quad \frac{\sum_{v=1}^{n+1} \lambda_v (a_{v-1} - a_{v-2} + \dots + (-1)^{v-1} a_0)}{-\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \lambda_v} \leq b_0 \leq \frac{\sum_{v=1}^{n+1} \mu_v (a_{v-1} - a_{v-2} + \dots + (-1)^{v-1} a_0)}{-\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \mu_v}$$

От друга страна не е трудно да се установи неравенството

$$\frac{\sum_{v=1}^{n+1} \lambda_v (t^{v-1} - t^{v-2} + \dots + (-1)^{v-1})}{-\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \lambda_v} \leq \frac{\sum_{v=1}^{n+1} \mu_v (t^{v-1} - t^{v-2} + \dots + (-1)^{v-1})}{-\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \mu_v}$$

при $t \geq 0$. За тази цел е достатъчно да го представим във вида

$$\frac{\sum_{v=0}^{n+1} \lambda_v t^v}{(t+1) \sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \lambda_v} + \frac{1}{1+t} \leq \frac{\sum_{v=0}^{n+1} \mu_v t^v}{(t+1) \sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \mu_v} + \frac{1}{1+t}$$

и да се възползуваме от условията (7) и (8). Въз основа на това получаваме

$$\frac{\sum_{v=1}^{n+1} \lambda'_v (a_{v-1} - a_{v-2} + \dots + (-1)^v a_0)}{-\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \lambda_v} \leq \frac{\sum_{v=1}^{n+1} \mu_v (a_{v-1} - a_{v-2} + \dots + (-1)^v a_0)}{-\sum_{v=0}^{n+1} (-1)^v \mu_v}$$

тъй като $a \in S_n$.

След всичко извършено означаваме с b_0 точната горна граница на израза

$$\frac{\sum_{\nu=1}^{n+1} \lambda_{\nu} (a_{\nu-1} - a_{\nu-2} + \dots + (-1)^{\nu} a_0)}{-\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^{\nu} \lambda_{\nu}},$$

където числата $\lambda_0, \lambda_1, \dots, \lambda_{n-1}$ се изменят, като изпълняват условията (7). Така дефинираното число b_0 очевидно удовлетворява неравенствата (9), а следователно и (6). По такъв начин ние установихме съществуването на числата $b_0, b_1, \dots, b_n, b_{n+1}$, които удовлетворяват условията (1), (2) и (3).

Сега ние вече сме готови да намерим неразложимите вектори на S_n . Наистина, ако допуснем, че векторът a е неразложим, ще получим

$$\lambda b_k = \mu b_{k+1}, \quad k=0, 1, \dots, n,$$

където поне едното от двете числа λ и μ е различно от нула. При $\mu=0$ и $\lambda \neq 0$ ние ще получим

$$b_0 = b_1 = \dots = b_n = 0$$

и, следователно,

$$a_0 = a_1 = \dots = a_{n-1} = 0, \quad a_n > 0.$$

При $\mu \neq 0$ ще получим

$$b_k = q^k b_0, \quad k=0, 1, 2, \dots, n, \quad n+1,$$

където $q = \frac{\lambda}{\mu} > 0$ и, следователно,

$$a_k = q^k a_0, \quad k=0, 1, \dots, n$$

Сега ние ще покажем, че намерените вектори са наистина неразложими относно S_n . Ще разгледаме първо по-простия случай, когато

$$a_0 = a_1 = \dots = a_{n-1} = 0, \quad a_n > 0.$$

В такъв случай от

$$a_k = b_k + c_k, \quad k=0, 1, 2, \dots, n$$

$$b = (b_0, b_1, \dots, b_n) \in S_n$$

$$c = (c_0, c_1, \dots, c_n) \in S_n$$

получаваме $b_k \geq 0$, $c_k \geq 0$, а от тук

$$b_0 = b_1 = \dots = b_{n-1} = 0$$

$$c_0 = c_1 = \dots = c_{n-1} = 0$$

и, следователно, $b_n c = c_n b$. С това неразложимостта на вектора $a = (a_0, a_1, \dots, a_n)$ е установена.

Преминваме към случая, когато

$$a_k = A q^k, \quad A > 0, \quad q > 0, \quad k=0, 1, \dots, n.$$

Нека

$$a_k = b_k + c_k, \quad k=0, 1, 2, \dots, n$$

$$(b_0, b_1, \dots, b_n) \in S_n$$

$$(c_0, c_1, \dots, c_n) \in S_n.$$

Като вземем под внимание неравенствата

$$t^k(q^2 - 2qt + t^2) \geq 0$$

при $t \geq 0$, ще получим

$$q^2 b_k - 2qb_{k+1} + b_{k+2} \geq 0, \quad k=0, 1, \dots, n-2$$

$$q^2 c_k - 2qc_{k+1} + c_{k+2} \geq 0, \quad k=0, 1, \dots, n-2.$$

От друга страна

$$(q^2 b_k - 2qb_{k+1} + b_{k+2}) + (q^2 c_k - 2qc_{k+1} + c_{k+2}) = q^2 a_k - 2qa_{k+1} + a_{k+2} = 0$$

и, следователно,

$$q^2 b_k - 2qb_{k+1} + b_{k+2} = 0, \quad k=0, 1, \dots, n-2$$

т. е.

$$b_k = (B + B_1 k) q^k, \quad k=0, 1, \dots, n.$$

Като вземем под внимание още, че при $t \geq 0$ имаме

$$t^2 b_k - 2tb_{k+1} + b_{k+2} \geq 0,$$

намираме

$$(B + kB_1)q^k(t - q)^2 + 2B_1 q^{k+1}(q - t) \geq 0,$$

което е възможно само при $B_1 = 0$. По такъв начин добиваме окончателно $b_k = Bq^k$. От тук получаваме $c_n = (A - B)q^k$, с което е установена неразложимостта на вектора (a_0, a_1, \dots, a_n) .

II. Очевидно, конусът S_n е компактен¹. От друга страна съществува вектор, който сключва остри ъгли със всички различни от нула вектори от S_n . Такъв е, например, векторът $(1, 1, \dots, 1)$, както това следва от обстоятелството, че компонентите на векторите от S_n са неотрицателни. Тези обстоятелства ни позволяват да приложим към конуса S_n общите теореми, които ние установихме неотдавна за Хилбертови пространства².

$$k_v = cp_v + \int_0^\infty t^v d\alpha(t), \quad v=0, 1, \dots, n,$$

където $p_0 = p_1 = \dots = p_{n-1} = 0, p_n = 1$, функцията $\alpha(t)$ монотонно расте и $c \geq 0$. Очевидно съвокупността K_n е един изпъкнал конус, т. е. ако

¹ В смисъл, че от всяка ограничена редица от вектори принадлежащи на S_n може да се избере сходяща подредица, като при това границата на тази подредица също принадлежи на S_n .

² Я. Тагамлицки. Върху геометрията на конусите в Хилбертовите пространства. Годишник на Софийския Университет. Т. XLVII, част 2, стр. 85—107.

$k \in K_n, l \in K_n, \alpha \geq 0, \beta \geq 0$, от $\alpha k + \beta l \in K_n$. От друга страна, както е известно, конусът K_n е затворен. Ние ще припомним доказателството.

Да означим със K_n съвокупността на векторите (k_0, k_1, \dots, k_n) , които могат да се представят във вида

$$k_\nu^{(s)} = c_s p_\nu + \int_0^\infty t^\nu d\alpha_s(t), \quad \nu = 0, 1, \dots, n,$$

където $c_s \geq 0$ и функциите $\alpha_s(t)$ монотонно растат, и нека

$$\lim_{s \rightarrow \infty} k_\nu^{(s)} = k_\nu, \quad \nu = 0, 1, \dots, n.$$

Без да ограничаваме общността можем да пишем $\alpha_s(0) = 0$. Очевидно

$$k_0^{(s)} = \alpha_s(\infty) \quad \text{и} \quad k_n^{(s)} \geq c_s.$$

Въз основа на теоремата на Хели ние можем да изберем сходяща подредица

$$\alpha_{s_1}(t), \alpha_{s_2}(t), \alpha_{s_3}(t), \dots,$$

като при това можем да предполагаме също тъй, че съществува $\lim_{n \rightarrow \infty} c_{s_n}$. Полагаме

$$\lim_{m \rightarrow \infty} \alpha_{s_m}(t) = \alpha(t)$$

$$\lim_{m \rightarrow \infty} c_{s_m} = c.$$

Ние ще покажем, че при $\nu = 0, 1, 2, \dots, n-1$ имаме

$$(10) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} \int_0^\infty t^\nu d\alpha_{s_m}(t) = \int_0^\infty t^\nu d\alpha(t).$$

Нека отбележим най-напред, че интегралите

$$\int_0^\infty t^\nu d\alpha(t), \quad \nu = 0, 1, 2, \dots, n$$

са сходящи и

$$(11) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} \int_0^\infty t^\nu d\alpha_{s_m}(t) \geq \int_0^\infty t^\nu d\alpha(t).$$

Това се вижда от неравенствата

$$\int_0^\infty t^\nu d\alpha_{s_m}(t) \geq \int_0^A t^\nu d\alpha_{s_m}(t),$$

от които следва

$$\lim_{m \rightarrow \infty} \int_0^{\infty} t^{\nu} da_{s_m}(t) \geq \int_0^A t^{\nu} da(t).$$

Преминаваме към доказателството на равенствата (10). Нека $\varepsilon > 0$. Избираме A достатъчно голямо за да имаме

$$\int_A^{\infty} t^{\nu} da_{s_m}(t) \leq \frac{1}{A^{n-\nu}} \int_A^{\infty} t^n da_{s_m}(t) \leq \frac{1}{A^{n-\nu}} \int_0^{\infty} t^n da_{s_m}(t) = \frac{k_n^{(S_m)}}{A^{n-\nu}} < \varepsilon.$$

В такъв случай увеличавайки A още повече, ако това е нужно, добиваме

$$\begin{aligned} \left| \int_0^{\infty} t^{\nu} da_{s_m}(t) - \int_0^{\infty} t^{\nu} da(t) \right| &\leq \left| \int_0^A t^{\nu} da_{s_m}(t) - \int_0^A t^{\nu} da(t) \right| + \\ &+ \int_A^{\infty} t^{\nu} da_{s_m}(t) + \int_A^{\infty} t^{\nu} da(t) \leq \left| \int_0^A t^{\nu} da_{s_m}(t) - \int_0^A t^{\nu} da(t) \right| + 2\varepsilon, \end{aligned}$$

от където следват равенствата (10).

По такъв начин преминавайки към границата получаваме

$$\begin{aligned} k_{\nu} &= cp_{\nu} + \int_0^{\infty} t^{\nu} da(t) \quad \text{при } \nu = 0, 1, \dots, n-1 \\ k_n &\geq cp_n + \int_0^{\infty} t^n da(t). \end{aligned}$$

и като замени c с по-голяма константа (ако това е нужно), заключаваме, че $(k_0, k_1, \dots, k_n) \in K_n$. По такъв начин е показано, че конусът K_n е наистина затворен.

По-нататък нека отбележим, че $K_n \subset S_n$ и че всичките неразложими вектори на S_n влизат в конуса K_n . Въз основа на теоремата, за която ние говорихме по-горе¹, може да се твърди, че $K_n \equiv S_n$. По такъв начин ние получихме ново доказателство на известната теорема² за интегралното представяне на векторите от S_n . Като извършим граничния преход $n \rightarrow \infty$ ще получим, както е известно, теоремата на Стилтъйс за моментите.

III. Да означим с H_{2n} конуса на векторите

$$a = (a_0, a_1, a_2, \dots, a_{2n})$$

в едно $2n+1$ измеримо Евклидово пространство, които удовлетворяват неравенствата

$$a_0 a_0 + a_1 a_1 + \dots + a_{2n} a_{2n} \geq 0$$

всеки път, когато полиномът

¹ Я. Тагамлицки. Върху геометрията на конустите в Хилбертовите пространства. Годишник на Софийския Университет. Т. XLVII, част, стр. 85—107.

² М. Г. Крейн. Идеи П. Л. Чебышева и А. А. Маркова в теории пределных величин интегралов и их дальнейшее развитие. Успехи математических наук. Т. VI, выпуск 4 (44), 1951, стр. 88.

$$a_0 + a_1 t + \dots + a_{2n} t^{2n}$$

приема само неотрицателни стойности (разбира се, при реални стойности на t). Ние ще покажем, че е възможно да се изберат $2n+3$ числа

$$b_0, b_1, \dots, b_{2n}, b_{2n+1}, b_{2n+2},$$

които удовлетворяват условията

$$(12) \quad a_k = b_k + b_{k+2}, \quad k=0, 1, \dots, 2n.$$

$$(13) \quad (b_0, b_1, \dots, b_{2n}) \in H_{2n}$$

$$(14) \quad (b_2, b_3, \dots, b_{2n+2}) \in H_{2n}.$$

За тази цел нека първоначално отбележим, че

$$(15) \quad b_{2\nu} = a_{2\nu-2} - a_{2\nu-4} + \dots + (-1)^{\nu-1} a_0 + (-1)^\nu b_0, \quad \nu=1, 2, \dots, n+1$$

$$(16) \quad b_{2\nu+1} = a_{2\nu-1} - a_{2\nu-3} + \dots + (-1)^{\nu-1} a_1 + (-1)^\nu b_1, \quad \nu=1, 2, \dots, n.$$

Ние ще изберем b_0 и b_1 по такъв начин, че да имаме

$$(17) \quad a_0 b_0 + a_1 b_1 + \dots + a_{2n} b_{2n} + a_{2n+1} b_{2n+1} + a_{2n+2} b_{2n+2} \geq 0$$

всеки път, когато полиномът

$$a_0 + a_1 t + \dots + a_{2n} t^{2n} + a_{2n+1} t^{2n+1} + a_{2n+2} t^{2n+2}$$

е неотрицателен. Ние ще напишем неравенствата (17) във вида

$$(18) \quad \sum_{\nu=1}^{n+1} a_{2\nu} (a_{2\nu-2} - a_{2\nu-4} + \dots + (-1)^{\nu-1} a_0) + b_0 \sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu a_{2\nu} + \\ + \sum_{\nu=1}^n a_{2\nu+1} (a_{2\nu-1} - a_{2\nu-3} + \dots + (-1)^{\nu-1} a_1) + b_1 \sum_{\nu=1}^n (-1)^\nu a_{2\nu+1} \geq 0.$$

и ще положим за краткост

$$\sum_{\nu=1}^{n+1} a_{2\nu} (a_{2\nu-2} - a_{2\nu-4} + \dots + (-1)^{\nu-1} a_0) = A(a_\nu, a_\nu)$$

$$\sum_{\nu=1}^n a_{2\nu+1} (a_{2\nu-1} - a_{2\nu-3} + \dots + (-1)^{\nu-1} a_1) = B(a_\nu, a_\nu).$$

Нека числата

$$\lambda_0, \lambda_1, \dots, \lambda_{2n+2}$$

$$\mu_0, \mu_1, \dots, \mu_{2n+2}$$

удовлетворяват неравенствата

$$(19) \quad \sum_{\nu=1}^{2n+2} \lambda_\nu t^\nu \geq 0 \quad \text{при всички реални } t \text{ и } \sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \lambda_{2\nu} > 0.$$

$$(20) \quad \sum_{\nu=1}^{2n+2} \mu_{\nu} t^{\nu} \geq 0 \text{ при всички реални } t \text{ и } \sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^{\nu} \mu_{2\nu} < 0.$$

Такива числа съществуват, както това може да се види с помощта на подходящи полиноми от четвърта степен.

От условието (18) получаваме

$$(21) \quad \frac{A(\lambda_{\nu}, a_{\nu}) + B(\lambda_{\nu}, a_{\nu}) + b_1 \sum_{\nu=0}^n (-1)^{\nu} \lambda_{2\nu+1}}{-\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^{\nu} \lambda_{2\nu}} \leq b_0 \leq \frac{A(\mu_{\nu}, a_{\nu}) + B(\mu_{\nu}, a_{\nu}) + b_1 \sum_{\nu=0}^n (-1)^{\nu} \mu_{2\nu+1}}{-\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^{\nu} \mu_{2\nu}}$$

Ние ще покажем, че е възможно да се избере константата b_1 по такъв начин, че да имаме

$$(22) \quad \frac{A(\lambda_{\nu}, a_{\nu}) + B(\lambda_{\nu}, a_{\nu}) + b_1 \sum_{\nu=0}^u (-1)^{\nu} \lambda_{2\nu+1}}{-\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^{\nu} \lambda_{2\nu}} \leq \frac{A(\mu_{\nu}, a_{\nu}) + B(\mu_{\nu}, a_{\nu}) + b_1 \sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^{\nu} \mu_{2\nu+1}}{-\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^{\nu} \mu_{2\nu}}$$

За тази цел ще разгледаме числата

$$\begin{aligned} & \lambda'_0, \lambda'_1, \dots, \lambda'_{2n+2} \\ & \mu'_0, \mu'_1, \dots, \mu'_{2n+2} \\ & \lambda''_0, \lambda''_1, \dots, \lambda''_{2n+2} \\ & \mu''_0, \mu''_1, \dots, \mu''_{2n+2}, \end{aligned}$$

които удовлетворяват условията

$$\sum_{\nu=0}^{2n+2} \lambda'_{\nu} t^{\nu} \geq 0, \quad \sum_{\nu=0}^{2n+2} \mu'_{\nu} t^{\nu} \geq 0, \quad \sum_{\nu=0}^{2n+2} \lambda''_{\nu} t^{\nu} \geq 0, \quad \sum_{\nu=0}^{2n+2} \mu''_{\nu} t^{\nu} \geq 0$$

при всички реални стойности на t и

$$\begin{aligned} \xi' &= \sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \lambda'_{2\nu} < 0 & \eta' &= \sum_{\nu=1}^{n+1} (-1)^\nu \mu'_\nu < 0 \\ \xi'' &= \sum_{\nu=1}^{n+1} (-1)^\nu \lambda''_{2\nu} > 0 & \eta'' &= \sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \mu''_{2\nu} < 0 \\ \delta' &= \left(\sum_{\nu=0}^n (-1)^\nu \mu'_{2\nu+1} \right) \left(\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \lambda'_{2\nu} \right) - \\ &- \left(\sum_{\nu=0}^n (-1)^\nu \lambda'_{2\nu+1} \right) \left(\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \mu'_{2\nu} \right) > 0 \\ \delta'' &= \left(\sum_{\nu=0}^n (-1)^\nu \mu''_{2\nu+1} \right) \left(\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \lambda''_{2\nu} \right) - \\ &- \left(\sum_{\nu=0}^n (-1)^\nu \lambda''_{2\nu+1} \right) \left(\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \mu''_{2\nu} \right) < 0. \end{aligned}$$

Такива числа съществуват. В това ние можем да се убедим, като разглеждаме полиноми от вида $(\alpha+t)^2+t^2(\beta+t)^2$.

Условието (22) ни дава

$$(23) \quad \frac{[A(\lambda'_\nu, a_\nu) + B(\lambda'_\nu, a_\nu)] \eta' - [A(\mu'_\nu, a_\nu) + B(\mu'_\nu, a_\nu)] \xi'}{\delta'} \leq b_1 \leq \frac{[A(\lambda''_\nu, a_\nu) + B(\lambda''_\nu, a_\nu)] \eta'' - [A(\mu''_\nu, a_\nu) + B(\mu''_\nu, a_\nu)] \xi''}{\delta''}$$

От друга страна не е трудно да се види, че при всички реални стойности на t имаме

$$\begin{aligned} &\frac{[A(\lambda'_\nu, t^\nu) + B(\lambda'_\nu, t^\nu)] \eta' - [A(\mu'_\nu, t^\nu) + B(\mu'_\nu, t^\nu)] \xi'}{\delta'} \leq \\ &\leq \frac{[A(\lambda''_\nu, t^\nu) + B(\lambda''_\nu, t^\nu)] \eta'' - [A(\mu''_\nu, t^\nu) + B(\mu''_\nu, t^\nu)] \xi''}{\delta''} \end{aligned}$$

и, следователно,

$$(24) \quad \frac{[A(\lambda'_\nu, a_\nu) + B(\lambda'_\nu, a_\nu)] \eta' - [A(\mu'_\nu, a_\nu) + B(\mu'_\nu, a_\nu)] \xi'}{\delta'} \leq \frac{[A(\lambda''_\nu, a_\nu) + B(\lambda''_\nu, a_\nu)] \eta'' - [A(\mu''_\nu, a_\nu) + B(\mu''_\nu, a_\nu)] \xi''}{\delta''}$$

След като е установено неравенството (24), определяме b_1 като точната долна граница на израза

$$\frac{[A(\lambda''_\nu, a_\nu) + B(\lambda''_\nu, a_\nu)] \eta'' - [A(\mu''_\nu, a_\nu) + B(\mu''_\nu, a_\nu)] \xi''}{\delta''}$$

По такъв начин ние получаваме неравенството (23), а от тук и (22) във всички случаи, когато

$$(25) \quad \left(\sum_{\nu=0}^n (-1)^\nu \mu_{2\nu+1} \right) \left(\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \lambda_{2\nu} \right) - \\ - \left(\sum_{\nu=0}^n (-1)^\nu \lambda_{2\nu+1} \right) \left(\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \mu_{2\nu} \right) \neq 0.$$

Извършвайки граничен преход, заключаваме, че неравенството (22) запазва своята валидност и тогава, когато изразът (25) е равен на нула. След като е установено неравенството (22), означаваме с b_0 точната долна граница на израза

$$\frac{A(\mu_\nu, a_\nu) + B(\mu_\nu, a_\nu) + b_1 \sum_{\nu=0}^n (-1)^\nu \mu_{2\nu+1}}{- \sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu \mu_{2\nu}}.$$

По такъв начин ще получим

$$(26) \quad \sum_{\nu=0}^{2n+2} a_\nu b_\nu \geq 0$$

във всички случаи, когато $\sum_{\nu=0}^{2n+2} a_\nu t^\nu \geq 0$ за всички реални t , но

$\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu a_{2\nu} \neq 0$. Извършвайки граничен преход заключаваме, че неравенството (26) е валидно и при $\sum_{\nu=0}^{n+1} (-1)^\nu a_{2\nu} = 0$. От условието (26) получаваме

$$(b_0, b_1, \dots, b_{2n}) \in H_{2n}$$

$$(b_2, b_3, \dots, b_{2n+2}) \in H_{2n}$$

Сега не е трудно да се намерят всичките неразложиме вектори на конуса H_{2n} . Наистина, ако векторът a е неразложим, то

$$\lambda b_k = \mu b_{k+2}, \quad k=0, 1, \dots, n,$$

където поне едното от двете числа λ и μ е различно от нула. От тук заключаваме, че или

$$a_0 = a_1 = \dots = a_{2n-1} = 0, \quad a_{2n} > 0,$$

или

$$a_k = a_0 t^k, \quad k=0, 1, \dots, 2n, \quad a_0 > 0.$$

Като използваме разсъжденията, които ние правихме по-горе, можем да покажем, че обратното е също вярно: така получените вектори са наистина неразложими.

IV. След като намерихме неразложимите вектори на H_{2n} ние можем без труд да дадем ново доказателство на известната теорема на E. Fischer¹, според която всеки вектор $(a_0, a_1, \dots, a_{2n})$ от H_{2n} може да се представи във вида

$$(27) \quad a_\nu = cp_\nu + \int_{-\infty}^{\infty} t^\nu da(t), \quad \nu = 0, 1, \dots, 2n,$$

където функцията $a(t)$ монотонно расте, $c \geq 0$ и

$$p_0 = p_1 = \dots = p_{2n-1} = 0, \quad p_{2n} = 1.$$

Това доказателство се основава пак върху теоремата ни, която ние цитирахме по-горе². За целта е достатъчно да се отбележи, че

1. конусът H_{2n} е компактен и всичките му вектори, които са различни от нула, сключват остри ъгли, например, с вектора $(1, 0, 1, 0, \dots, 1)$

2. конусът K_{2n} на векторите, които могат да се представят във вида (27) е изпъкнал, затворен и се съдържа в конуса H_{2n} ;

3. конусът K_{2n} съдържа всички неразложими вектори на H_{2n} .

Ние няма да се спираме върху подробностите. В заключение ще споменем, че теоремата на Хамбургер за моментите се получава, както е известно, без труд от теоремата на Fischer с граничния преход $n \rightarrow \infty$.

Постъпила на 10, XI, 1952 г.

О НЕРАЗЛОЖИМОСТИ ОТНОСИТЕЛЬНО НЕКОТОРЫХ КОНУСОВ

Я. Тагамлицкий

РЕЗЮМЕ

В настоящей работе рассматриваются неразложимые векторы относительно конусов положительных векторов в интервалах $(0, \infty)$ и $(-\infty, \infty)$. Исследования проводятся без помощи теорем Стильтьеса и Гамбургера или их конечномерных аналогов. Таким образом установлен новый путь к доказательству теорем Стильтьеса и Гамбургера о моментах.

¹ E. Fischer. Über das Carathéodory'sche Problem, Potenzreihen mit positivem reellen Teil betreffend. Rend. Palermo 32 (1911), 240—256.

² Я. Тагамлицкий. Върху геометрията на конусите в Хилбертовите пространства. Годишник на Софийския университет. Т. XLVII, част 2, стр. 85—107.